

MENIGHETSBLADET

Berg, Rokke, Halden, Asak, Tistedal, Idd og Enningdalen menighet

Nr. 1 | 40. årgang | April 2026

Sanderød Misjonshus er solgt:

- Pengene har vi gitt til nærmiljøet

SIDE 6

En epoke
er over:
**Knut-
Ronald** har
spilt i 4000
begravelser

SIDE 2-3

Rokke søndags-
skole:
Per-Kristian
vil lære
barna bibel-
fortellingene

SIDE 4

MENIGHETSBLADET

Utgis av Den norske kirkes menigheter i Halden kommune.

I redaksjonen: Jacob Breda Austad og Terje Andresen (styrets representant).

Kasserer: Halvard Bø

Grafisk produksjon: GP Marked, Halden

Opplag: 12.900.

Stoff til menighetsbladet sendes til terje.andresen5@gmail.com
Frist for levering av stoff til neste utgave av Menighetsbladet: **13. august.**
Neste utgave utgis **28. august.**

Utfordrende

Kirkelig fellesråd i Halden har i flere år hatt en anstrengt økonomi. Det har blant annet ført til en reduksjon i antall ansatte, noe som igjen påvirker driften både i administrasjonen og den menighetsbyggende virksomheten i våre sju menigheter.

Tidlig på nyåret vedtok fellesrådet budsjettet for 2026. Det er positivt med begrensede midler. Men dette har ikke vært mulig uten sparetiltak. Og med en ikke ubetydelig økonomisk og menneskelig innsats fra menighetene.

På tampen av fjoråret ble det vedtatt at aktivitetene i kirkene denne våren reduseres for å spare kostnader til drift og strøm. Temperatur i kirkerommet er redusert til 18 grader. I de tilfellene hvor menighetene ønsker å benytte kirkene utenom gudstjenestene, må det betales leie, – eventuelt at arrangementer flyttes til andre lokaler.

Eksempler på dette er at Halden menighet betaler for at barne- og ungdomskoret kan øve i Immanuels kirke. Søndre Borg Vokal har lagt sine øvelser til Berg kirkestue. Tistedal menighet betaler leie for sangkvelder i kirken.

Et annet sparetiltak er at menighetene i hovedsak har tatt over ansvaret for kirketjenerfunksjonen ved gudstjenestene. Denne ordningen startet allerede i fjor våres. Noen steder gjøres dette på frivillig basis, mens andre igjen som Asak og Halden betaler til fellesrådet for denne tjenesten.

Ved årsskiftet sluttet Knut-Ronald Haugen som organist. Denne stillingen er ikke besatt. Færre organist-ressurser har ført til at det noen søndager er det gudstjenester i Halden kirkene både klokken 11.00 og 13.00. Selv med denne ordningen greier ikke de faste, ansatte organistene å spille til alle de forordnede gudstjenestene.

Med et budsjett på sparebluss har ikke fellesrådet økonomi til å engasjere vikarer til de resterende. Ballen er sparket over til menighetsrådene, som har fått oppgaven med å skaffe personer til å spille ved de ubemannede gudstjenestene. Eventuelle utgifter til organist må da må betales med innsamlende midler. Sparetiltakene er utfordrende. Derfor er det ønskelig:

- At det ikke settes begrensninger på bruken av våre kirker til menighetenes egne arrangementer.
- At fellesrådet i budsjettarbeidet for 2027 prioriterer organister og kirketjenere til forordnede gudstjenester.

TERJE ANDRESEN

Knut-Ronald har spilt i 4000 begravelser

Det har blitt noen tusen kirkelige handlinger i løpet av de nesten 44 årene Knut-Ronald Haugen var ansatt som organist i Halden.

Knut-Ronald Haugen ble ansatt som organist i Idd kirke, men etter hvert måtte han også trå til alle Halden-kirkene.

Nå er en epoke over. 1. juledag, 25. desember, var hans siste tjeneste som fast ansatt i kirkelig fellesråd. Den joviale organisten ble etter gudstjenesten behørig takket for innsatsen.

Det sluttet der det startet. På orgelkrakken i Idd kirke.

Manglet tre måneder

I sin takketale under kirkekaffen fortalte kirkeverge Marianne Grinnbo at Knut-Ronald Haugen startet i tjenesten 28. mars 1982. Han manglet tre måneder på 44 års sammenhengende ansettelse.

Det er mange eksempler på at den avtroppende organisten

alltid har stilt opp. Blant annet fortalte kirkevergen at han en lørdag fikk telefon om at det manglet en til å spille til en vielse, som startet like etter på. Knut-Ronald hadde fri den dagen. Han stod på stigen og malte. Men han var kjapp til å hoppe ned fra stigen og kom seg raskt til kirken hvor han spilte i vielsen med maleklær.

Spilt i alle kirkene

Hovedpersonen understreker overfor menighetsbladet at han i alle år har stortrivdes.

– Jeg ble i utgangspunktet ansatt som organist i Idd kirke, men jeg har spilt mange ganger

Petter Johannessen er prost i Sarpsborg og Halden.

Gledelig kirkesøkning

Det er all grunn til å glede seg over kirkesøkningen i Halden både i forbindelse med julehøytiden og i hele 2025.

Prost Petter Johannessen synes tallene er hyggelig lesning. Ikke minst den store økningen i kirkebesøket på julaften.

– Det var nesten 20 % flere i kirken på julaften i 2025 enn i 2024, forteller prosten i Søndre Borgevangelist prosti, som omfatter Sarpsborg og Halden. Det er verdt å merke seg at økningen var størst her i byen.

Petter Johannessen har fått inn tall fra alle kirkene i forbindelse med julehøytiden.

Flest i Immanuels kirke

Halden var den kirken som hadde flest besøkende på julaften. Da deltok 632 personer på gudstjenestene. Det er en økning på 38 %. I de to gudstjenestene i Berg kirke samme dag samlet 386 personer. Hele 55 % flere enn i 2024.

Den største økningen var det imidlertid i Prestebakke kirke. Her deltok 151 personer mot

55 året før. Den gir en vekst på 175 %. Idd og Asak hadde også over 20 % flere besøkende, mens Rokke og Tistedal hadde en tilbakegang.

Pen økning i gudstjenestene

Det foreligger en samlet oversikt over antall deltagere i gudstjenestene i Halden-kirkene i 2025. Den viser samme trenden. I 2024 deltok 14.941 personer. I fjor var det tilsvarende tallet hyggelig 17.898.

I 2025 ble det døpt 136 barn. 141 unge ble konfirmert. Ikke store endringene fra foregående år. Årsstatistikken forteller videre at 112 personer meldte seg ut av Den norske kirke. 19 personer gikk den motsatte veien.

Ved årsskiftet hadde Halden 31.973 innbyggere. 19.862 personer, 62,1 %, av disse er medlemmer av kirken. Halden sogn har den laveste oppslutningen med 53,3 %, mens Enningdalen sogn har den høyeste oppslutningen med 71 %.

TERJE ANDRESEN, tekst

i alle kirkene og kapellene i Halden.

En liten opptelling viser at Knut-Ronald Haugen har spilt i over 4.000 begravelser og 1. viselser. Dette i tillegg til gudstjenestene, samt de gangene han har bidratt på alders- og sykehjem i Halden. Spesielt på Iddesiden. Organisten er også kjent som en dyktig sanger, og har som regel bidratt med et par sanger i disse andaktsstundene.

Musikken har fulgt ham

Gjennom oppveksten på Brattli øverst mot Schultzedalen ble han tidlig glad i sang og musikk. Han arvet ikke sin fars mandolininteresse. I stedet satte han seg ved pianoet eller stemte opp gitaren. Musikken har fulgt Knut-Ronald Haugen gjennom hele livet.

Ved siden av stillingen i Den norske kirke i Halden underviste han i nesten 40 år ved Aremark musikk- og kulturskole. Parallelt med dette hadde han også privatelever i pianospill, samt på hammondorgel.

Begge disse oppdragene oppførte for flere år tilbake

– Jeg kan se tilbake på et rikt liv, som har gitt meg mange flotte opplevelser. Som pensjonist kan jeg konsentrere meg om andre ting. Som husbygging. Men jeg har ikke tenkt å gå i fars fotspor. Han var murer, humrer Knut Ronald Haugen.

TERJE ANDRESEN, tekst

FOTTERAPEUTENE HALDEN

AUTORISERTE FOTTERAPEUTER
– MED SYKEPLEIEBAKGRUNN

Ta vare på føttene som bærer deg gjennom livet!

Hos oss får du trygg og god fotbehandling tilpasset dine behov
– enten du har plager eller bare ønsker litt egenpleie

Repslagergata 1, 1776 Halden

Monica 907 38 754 • Rebekka 451 41 29

Bispevisitas i Halden

Biskop Kari Mangrud Alvsvåg kommer på visitas til menighetene i Berg, Halden og Rokke fra 8. september til 13. september.

Det blir en glede for oss å ta imot biskopen i Borg på visitas til vår by igjen. For et år siden visiterte hun de andre menighetene i Halden.

Vi vil legge opp til et variert program der hun får se noe av det vi holder på med i menighetene. Det er også naturlig at hun blir bedre kjent i Halden og hva som rører seg i samfunn og skole, kultur og næringsliv. Blant annet håper vi å få et møte med kommunens ledelse.

Visitas er en av ordningene som der menighet og biskop møtes og får utveksle erfaringer og inspirasjon. Biskopen vil møte de folkevalgte i menighetsråd og fellesråd for å høre om deres ulike utfordringer. Det er her biskopen danner seg et bilde av hvordan menighetslivet arter seg anno 2026 på vårt sted.

Det hele avsluttes med et visitas-foredrag etter søndagens gudstjeneste. Der er det grunn til å tro at mye av det vi gjør blir bekreftet og rost, men også at biskopen peker på utfordringer vi må jobbe videre med. Vi ser fram til bispevisitas i september.

BERIT ØKSNES, tekst

Kari Mangerud Alvsvåg var på visitas i fjor høst i fire av menighetene i Halden. Nå besøker hun de tre øvrige.

Per-Kristian vil lære barna bibelfortellingene

Siden 1903 har det vært søndagsskole i Rokke, men dette semesteret har det ikke møtt fram noen barn.

Det synes Per-Kristian Gundrosen er trist.

– Jeg har jo lyst til å lære barna bibelfortellingene, understreker lederen av Rokke søndagsskole.

Nå håper han en artikkel i Menighetsbladet kan bidra til at det igjen kommer barn til

søndagsskolen. Rokke bedehus er samlingsstedet annenhver søndag fra 11.00 til 12.00.

Rokke sogn strekker seg nesten ned til Brødløs. Det inkluderer flere boligfelt med barnefamilier.

– Jeg tenker at det burde være noen barn som har lyst til å begynne på søndagsskolen, fortsetter Per-Kristian Gundrosen.

Han viser til at Rokke har hatt søndagsskole siden 1903. Tidligere var det ganske stort framføtte. Den siste tiden har det vært færre, men det har alltid vært barn. Fram til starten av 2026.

Unge hjelpeledere

Lederen er glad for at tre gutter fra bygda har sagt seg villig til å være hjelpeledere. De har vært

Per-Kristian Gundrosen er leder for Rokke søndagsskole.

på kurs, men uten barn får de ikke bidratt med noe av det de har lært.

Søndagsskolen sentralt har utarbeidet opplegget «Sprell levende». Det brukes som en del av innholdet. I tillegg legges det blant annet opp til formingsaktiviteter.

I løpet av årene har det vært mange frivillige. Per-Kristian Gundrosen vil gjerne også ha med seg noen flere medhjelpere

slik at det er flere til å dele på oppgavene.

– Jeg er klar over at barna i dag er engasjert på mange fronter. På en annen side hadde det vært kjekt å bli kjent med bibelfortellingene. Disse er en del av vår kristne kulturarv. Vi gir ikke opp, og gjør dette framstøttet, avslutter lederen av Rokke søndagsskole.

TERJE ANDRESEN, tekst

Påskefestuka

Igen har vi gleden av å invitere til felles påskefestuke for menighetene Asak, Enningdalen, Idd og Tistedal. Unn deg selv å delta på mange gudstjenester i påsken. Kryss menighetsgrenser, treff mennesker og se steder du ikke ser hver dag. Har du enda ikke opplevd «Påska i ord og toner» i Enningdalen kirke 2. påskedag, så anbefaler vi deg å benytte sjansen. Se detaljert program i gudstjenesteoversikten.

Tom for printerblekk?
Canon/HP/Lexmark
og Pelikan blekk

Norli Køhn Halden
Storgaten 24 – tlf 69 18 43 44

Trenger du barnehageplass?

www.tdmbarnehager.no

Marthinussen MUSIKK
Pianostemmer/
tekniker
Prestegårdsvn. 1,
1791 Tistedal
Tlf 91 36 02 45

sverre@
marthinussenmusikk.no

www.marthinussenmusikk.no

TØMRERMESTER

K. KOPPERUD BYGG AS

Sentrallbord 96 20 29 29 www.kopperudbygg.no
meil:firmepost@kopperudbygg.no

Directa

Regnskap
Økonomi
Rådgivning

Skjebergveien 200,
1743 Klavestadhaugen

Tlf. 69 10 26 60
www.directa.no

Påske i Rokke

Påskehøytiden innledes og avsluttes i Rokke kirke med fellesgudstjenester for Rokke, Berg og Halden.

Palmesøndag, 29. mars, klokken 11.00 er det familiegudstjeneste der barn er invitert med til å bære palmegrener inn i kirken.

2. påskedag, 6. april, klokken 18.00 er det påskefest i ord og toner.

Margrete Gaulin Simensen (bildet) synger for og med oss. Pål Espen Haugen synger og spiller piano, mens Thomas Bragvin Karlsen spiller bassgitar. Sokneprest Berit Øksnes deltar.

Dette blir en fin avslutning på påsken. Kanskje rekker du hjem til dette om du har vært på reise i påsken.

– Vi håper på god oppslutning, er oppfordringen fra Rokke menighet.

Det grønnes, det blades, det blomstres!

Jeg ser ut av et vindu og jeg tenker på våren. Nå kommer den, nå har den allerede kommet. Jeg venter på alt det som skal grønnes, og det som vil blomstre, som hvitveis, blåveis og liljekonvall. Og fuglene. Vi kan høre dem. Nå kommer de også. Og solen varmer så mildt.

Våren gir oss håp. Vinteren er glemt. Det er lenge til høsten. Og før den kommer den deilige sommeren. Alt dette tenker jeg på. Og så tenker jeg på påsketiden og kirkeårets rytme. Med våren kommer hvert år også påsken. Og jeg tenker på bibelen og fortellingene og alle beskrivelsene av planter, trær og sennepsfrø. Og det er fint at naturen liksom vokser ut av bibelen. Bibelen grønnes og gror i hendene våre.

Maria, hun som ble Jesu mor blir ofte avbildet – som på ikoner- med en hvit lilje. Det er hennes symbol.

Jeg leser om oliventreet at det er et symbol på fred, velstand, velsignelse og et langt liv. Så la oss plante oss et oliventre der vi bor, inne eller ute. Til velsignelse. Går vi helt tilbake til fortellingen om Noahs ark, så får vi høre om duen som hentet hjem en olivenkvist til Noah, slik at Noah skulle vite at vannet hadde sunket og at alle i arken kunne gå trygt i land. En gren fra oliventreet blir tolket som Den hellige ånds nærvær, guddommelig forsoning og håp. Det trenger vi i våre urolige tider.

Ved inngangen til påskehøytiden, dagen vi kaller palmesøndag, kommer Jesus ridende på et esel, mens folket hyller han med palmegrener; som symboliserer udødelighet. Jesus som selv kom med fred og sa vi skulle være fredelige mot hverandre, blir

langfredag kronet med en krans av torner. Det er smertefullt. En hån. Men han bærer den. Og dør en smertefull død på korset langfredag. Påskemorgen går kvinnene med blomster til Jesu gravsted. Men graven står tom.

Og jeg tenker på Maria, Jesu mor. Rosa roser symboliserer Marias sorg. Hvite roser viser oss Marias renhet, røde roser hennes kjærlighet og lidelse, og gygne roser hennes plass i himmelen.

På Påskedag vil jeg nevne barlinden, den symboliserer oppstandelse og evig liv. Jeg leser at i tidligere tider ble grener fra barlinden plassert på kister, og plantet i nærheten av kirker og kirkegårder, som en påminnelse om løftet om et liv etter døden.

Jeg tenker, det finnes håp i bibelens levende tekster. Det finnes håp i levende kirker, i salmer sunget, i Jesus som rekker frem brød og vin til oss alle.

Og, det finnes håp i levende vekster.

Nå grønnes det!

Dette er noe av det jeg tenker på i denne tiden. Der jeg ser ut av vinduet.

God påskehøytid, god vår og sommer når den kommer.

La gresset gro, humlen suse forbi, la livet leves. Guds fred være med oss alle.

ANDAKT

MARGARET SNILSBERG
Vikarprest

Bidrag til Menighetsbladet

Styret for menighetsbladet er takknemlig for at vi kan utgi bladet tre ganger i år. Vi håper leserne setter pris på dette bindeleddet mellom våre sju menigheter og Halden-samfunnet. Det er imidlertid ikke gratis å utgi bladet. Til tross for at vi er velsignet med dyktige bidragsytere og ivrige avisbud som stiller opp gratis, er det kostnader knyttet til produksjon og trykk. Vi takker våre annonsører som bidrag til driften, men ønsker også at du som privatperson hjelper til. Flott om du har anledning til å bidra med en pengegave:

VIPPS 585397 eller til kontonummer 1105 29 91848.

Bademiljø

Kolås Eftf. AS

Autorisert rørlegger
Nedre Bankegate 34,
1771 Halden
Tlf 69 19 07 00

BERGSTRØM
Kjøtt og delikatesser

Tlf. 69 18 56 20
Populær catering
Pølsemakeri
Rene råvarer
av god kvalitet

www.bergstromkjott.no

ERLING GRIMSRUD AS

Flatebyveien 1A, 1792 Tistedal • Tlf 69 21 14 60
Graving • Sprenging • Transport • Høytrykkspyling
www.erling-grimsrud.no

AUTORISERT
MASKINENTREPRENØR

Båt-Holm as
Vi satser på service!

Tlf 69 19 05 90
www.batholm.no

AASEKJÆR
MILJØPARK

Torpumveien 309
Telefon: 69 24 78 00

– Pengegaven betyr mye for oss

Etter pandemien har det ikke vært aktivitet i Sanderød Misjonshus. Nå er huset solgt, og pengene gitt til Karlsholm

– Vi er svært takknemlige for gaven. Den betyr mye for driften av menighetshuset til Idd menighet, understreker sogneprest Sigvald Steilbu.

Sanderød Misjonshus er solgt til en privatperson for 400.000 kroner.

For Karin W. Hansen og Torild Hauge i Sanderød Indremisjon var det ikke vanskelig å velge formålet for pengene.

Naturlig med Karlsholm

– Vi ønsker å støtte nærmiljøet, og da var det naturlig å støtte Karlsholm. Det er jo det nærmeste bygget med kristen aktivitet. 250.000 kroner går til avbetaling på gjeld, mens 150.000 kroner settes av til barne- og ungdomsarbeid.

Begge innrømmer at det var vanskelig å ta avgjørelsen om å selge misjonshuset. Den har drøyd. Siden pandemien har det ikke vært aktivitet i regi av foreningen.

– Det er vemodig å kvitte seg med huset. Det har betydning mye for oss, og ikke minst for alle dem som har gått inn og ut av dørene

Karin W. Hansen (t.v.) og Torild Hauge er de to siste medlemmene i Sanderød Indremisjon. Her sammen med sogneprest Sigvald Steilbu.

gjennom årene. Det har vært et rikt foreningsliv for både indre- og ytremisjon.

Vært med i søndagsskolen

Karin W. Hansen og Torild Hauge har vært aktive siden rundt 1980. Blant annet har de vært med i søndagsskolen. Den periode var det også en barneforening som holdt til misjonshuset.

De siste årene før pandemien var det kun et par samlinger i året, men da var det fullt i

benkeradene. Juletefestene på Sanderød gikk det gjetord om. Da kom det folk fra et større område. En fast tradisjon var det også at presten i bygda var hovedtaler.

Opphavet til Sanderød Misjonshus relateres til aktiviteten i steinindustrien. Den førte til stor innflytting til Idd. Noen av disse ønsket å være med i kristent arbeid.

Foreningen stiftet i 1896

For 130 år siden ble Iddefjorden Indremisjonsforening stiftet,

– senere endret til Sanderød Indremisjon. Den første tiden ble møtene holdt på Skottene skole. Det ble imidlertid tungvint da lokalet måtte rengjøres samme kveld. En komite gikk i gang med å samle inn penger til et bedehus.

Underveis fikk foreningen tilbud om å kjøpe lokalet til Sanderød Avholdslag. I 1911 ble Sanderød Misjonshus innviet. Etter 115 år er huset nå solgt.

TERJE ANDRESEN, tekst og foto

HALDEN DEKK

Halden Dekk AS

Dekk for ethvert behov - i alle prisklasser

Knivsøveien 4, Sørlifeltet
69 19 55 75 | haldendekk.no
post@haldendekk.no

Stangeskovene Tistedal
– din lokale leverandør
av byggevarer og trelast

- Egenprodusert trelast • Skreddersøm
- Hjemtransport • Gratis utlån av henger
- Hyggelig betjening

 STANGESKOVENE
Tlf 69 19 08 00

LINDHAUGEN

Tlf 69 18 76 00
www.lindhaugen.no

veng
BILDELER

Karosserideler og lykter, eksosanlegg, katalysatorer, DPF-filter, hengerfester, radiatorer, vindusheiser, bunnpanner, spill, forstillingsdeler, bremseskiver, bremseskiver m.m.

69 19 54 00
Isebåkeveien 6 - Sørlifeltet
www.veng.no

Følg oss på Facebook

Nytt format gir nye muligheter

Du kanskje lagt merke til at menighetsbladet er i et nytt og mer hendig format. Styret valgte å gjøre denne endringen i forbindelse med det første nummeret i den 40. årgangen.

Siden 1987 har Halden hatt et felles menighetsblad for alle sju menighetene. I alle disse årene har bladet vært gitt ut i avisformat. I safen på kirkekontoret er det oppbevart et eksemplar av alle utgavene.

Underveis har spørsmålet om endringer dukket opp. Blant annet av økonomiske årsaker. For tre – fire år siden la en arbeidsgruppe fram en rapport hvor nytt format var ett av alternativene som ble vurdert. Ingen beslutninger ble tatt da.

Kan gi besparelser

Nylig fikk styret et tilbud via vår grafiske formgiver om et nytt, spennende format. Og til en lavere pris enn avisen, som har fulgt bladet i alle år. Magasinformatet vil også forenkle produksjonen, – noe som forhåpentligvis etter hvert kan gi besparelser.

I mange år ble det gitt ut fire nummer i året, men det er nå redusert til tre. Målet er igjen å øke til fire utgaver. Kanskje vi klarer det i 2027 når Menighetsbladet er 40 år?

For å få til dette, er vi avhengig av flere annonsører, flere gaver fra dere som leser bladet og at menighetsrådene fortsatt har økonomi til sine årlige bidrag.

Nye menighetsgrenser

La oss ta et tilbakeblikk på historien: Det ble gjort flere forsøk å gi ut et felles menighetsblad i Halden. Det var først da nye menighetsgrenser trådte i kraft i 1987, som det ble fart i planene. Først nummer så dagens lys før jul det samme året.

Redaksjonskomiteen bestående av Nic. Oftebro, Turid Fosby Elsness, Odd Antonsen, Kari Stumberg, Bjørn Bjørnland, Jens Solberg, Per Oddvar Jacobsen og Hans Martin Magnussen hadde jobbet iherdig.

Sak om barnehage

Hovedopplagene var en reportasje om Idd middelalderkirke og det nye tilbygget til Menighetspleiens barnehage på Damhaugen. Inne i bladet var intervju med en eldre dame

Slik så deler av førstesiden ut til den første utgaven av felles menighetsblad i Halden.

som fortalte om juleminner fra sin oppvekst.

Videre var det egne spalter med nytt fra menighetene. En ordning det er ønskelig å fortsette med også i det nye formatet. Det var i en av disse vi kunne lese at Kirkerådet oppfordret menighetene til å gjøre kirkene tilgjengelige for turistene.

Mogens Skovborg tegnet alle kirkene i Halden til bruk i menighetsbladet. Tegningene lå klare til den første utgaven i 1987. Disse har i alle år vært plassert over gudstjenesteoversikten. Dette blir det ingen endringer på.

TERJE ANDRESEN, tekst

Sangkvelder i Tistedal kirke

8. april kl. 19.00: Sangkveld med Army gospel, som ble startet i 1995. Koret har nylig feiret 30-års jubileum. Her er det korkapper, bevegelser og sangledet. Vi lar oss begeistre over en sangstil som både har lang tradisjon og stadig er i utvikling.

6. mai kl. 19.00: Sangkveld med Halden ungdomskor og kantor Marie Håkensen. Ungdomskoret synger alt fra et kirkemusikalsk repertoar til moderne populærmusikk. Sangkveldene avsluttes med kaffe og kringle. Gratis adgang og anledning til å gi en gave til menigheten.

Offorliez
ETABLERT 1861
Gaven som gleder
Storgata 3, Sydsiden
Tlf 69 18 20 33

Riis Elektro
- ENG 1001 1955
Helletlige løsninger innen elektro til private og bedrifter
Walkers gate 14, 1771 Halden
Tlf. 69 18 15 75
www.riiselektro.no

Gravstener

skulpturer og andre produkter i sten
Lokalprodusert, gjerne hugget etter deres ønske.
Besøk vår innendørs utstilling eller ring oss, så sender vi katalog.
Se våre hjemmesider: www.johansenmonument.no

JOHANSEN
MONUMENTHUGGERI AS
Skjebergv. 206, 1743 Klavestadhaugen. Tlf. 69 16 36 33

STANSEFORMFABRIKKEN

STANSEFORMER av høyeste kvalitet

Konstruksjon på DAK, stanseriss og matriser
Laserskårne stanser og rensverktøy
Utskjæring av prøve-esker
Iddeveien 66, 1769 Halden
Tlf 69 17 52 20

Interflora Kildebo Blomster
Fisketorget 2
Tlf 69 18 14 10
www.kildeboblomster.no

DIAKONI I FOKUS

Det drives mye ulikt sorgarbeid i Halden. I denne utgaven av «Diakoni i fokus» er tema «sorg ved død».

Som første instans har pårørende kontakt med begravellesbyrå og prest/annen seremonimester fra humanetisk forbund eller imam for muslimer ved dødsfall. Sorgsamtalen er damer som en felles planlegging av begravelsen/bisettelsen.

I den første tiden etter dødsfall er det mye som skal ordnes, begravelse og papirer osv. Men i etterkant, når det blir «stille» har mange behov for å bli fulgt litt tettere ved samtale eller sorggruppe.

Det er kanskje da først alvorlig sier inn og sorgen melder seg. En kan kjenne på mange følelser, også de en tror er «forbudte følelser». Da kan det være godt å få høre at alt dette er normalt! Men hvordan når vi deg da? Vi prøver på ulike måter, men om DU har et forslag, tar vi gjerne imot det.

**MARIT
BRENNÉ**
DIAKON

Sorg og Omsorg

Dette er en gruppe som har ansvaret for sorgarbeidet. Dette er en organisasjon som består av ulike frivillige organisasjoner, kommunen og Den Norske kirke, og er aktiv i alle kommuner i Østfold. Diakon Marit Brenne er leder for denne i Halden.

Via Sorg og Omsorg er det tilbud om sorggrupper og enesamtaler. Hvert år har vi en artikkel i HA som setter søkelys på dette. Den stod på trykk 23. januar. På kirkens hjemmeside og på Facebook har vi også innlegg om tilbudet.

Alle som melder seg, får en samtale i forkant. Dette for å se hvor en er i «sorglandskapet», og om en er «klar» for gruppe. Noen får et tilbud om enesamtale fordi personen trolig har mest nytte av det i starten, og så kan sorggruppe bli aktuelt på sikt.

Kommunens kriseteam

Diakon Marit Brenne sitter i Kommunens kriseteam, og er en av flere i kommunen som er med på utkallinger når det skjer kriser/dødsfall, hvor politiet/legevakt kobler teamet på. Teamet tilbyr samtaler i den akutte krisen og en stund etter. Videre kan de rammende ha behov for oppfølging i lang tid, da blir samtaler med diakon ett av kommunenes oppfølgingstilbud.

Diakonen sitter i Tverrfaglig team ved lindrende enhet på Helsehuset. Dette er et team som består av lege, sykepleier, ergoterapeut, fysioterapeut, kreftkoordinator og diakon. Igjennom dette medfører det samtaler med pasienter og pårørende ved behov. Prestene er nærværende med andakter og besøk/samtaler på alle aldersinstitusjoner her Halden.

Denne gjengen gleder seg til flere konserter dette året. Gledessprederne har sine faste øvelser i Normisjonshuset på Glenne. Foto: Anne-Kirsti Syverstad Ulseth

Jubileum for Gledessprederne

I år er det 20 år siden Gledessprederne ble etablert. I løpet av disse årene har koret gledet tilhørerne med flotte konserter og forestillinger.

Det er en god stund til selve jubileumskonserteren, men hold av datoen allerede nå. Musikalsk leder Jan Erik Norheim er ikke i tvil om at det blir rift om billettene.

Tirsdag 1. desember har Gledessprederne leid Brygga kultursal. Da blir det blant annet et gjenhør med tidligere suksesser. Men før det blir det flere anledningen til møte de sprudlende sangerne,

La oss først ta et tilbakeblikk. Kari Tvetter var en av dem som var med fra starten for 20 år siden.

Fikk penger til oppstart

Hun forteller at utgangspunktet var økonomisk bidrag fra kirken sentralt til konfirmasjonsopplegg for mennesker med utviklingshemming og funksjonsnedsettelse. Det var det også tilrettelagte gudstjenester.

-Vi oppdaget raskt at mange av disse var glade i å synge. Vi fikk spørsmål om å starte et kor. Da gikk det ikke lenge før Gledessprederne var i gang, minnes Kari Tvetter.

Hun legger til at koret er for alle uansett alder og funksjonsnivå.

Øver på Glenne

Det er i overkant 25 sangere som møter fram til øvelsene annenhver tirsdag. De holdes på Normisjonshuset på Glenne. Det kan legges til at flere av sangerne har vært med helt fra starten.

I tillegg til medlemmene møter også foresatte og støttekontakter fram til øvelsene. Da blir det ganske fullt i lokalet, men det synes ledelsen er bare hyggelig. Underveis i øvelsene er det en god pause. Den er viktig for det sosiale fellesskapet.

Kari Tveter er ikke lenger med i koradministrasjonen, men har nå andre oppgaver som frivillig i Gledessprederne.

– Dette er blitt noe helt annet enn det vi planla for 20 år siden, men det spiller ingen rolle. Nå er det etablert et tilbud som blir satt stor pris på. Det gleder alle oss som var med fra starten.

Sang for Dronningen

Nå er det diakon Anne-Kirsti Syverstad Ulseth som har det

administrative ansvaret, mens Jan Erik Norheim er musikalsk ansvarlig.

Gjennom årene har det vært en rekke høydepunkter. Det største var da kanskje da koret sang for Dronning Sonja i forbindelse med Halden bys 350 års jubileum i 2015. Da framførte Gledessprederne «Hvem kan lære med å leve et liv med mening i?».

Under jubileumskonserter i desember blir det blant annet et gjenhør med smakebiter fra musikalene «Folk og røvere i Kardemomme by», «Putti Plutti Pott» og «Sanger fra Astrid Lindgrens verden».

Men før den tid kan du møte koret i Berg kirke tirsdag 2. juni samt i Prestebakke kirke tidlig på høsten. Denne konserten markerer oppstarten for semesteret. Gledessprederne deltar også to ganger i året i Asak.

TERJE ANDRESEN, tekst

Berit Øksnes og Steinar Buckholm deler sine opplevelser fra en spennende seiltur.

Dette skjer i Berg menighet

I løpet av våren og sommeren skjer det mye spennende i Berg menighet. I regi av både menighetsrådet, kulturutvalget, pilegrimsutvalget, Søndre Borg Vokal og Mat & Prat.

Her er et utdrag av programmet:

Onsdag 15.4 kl 19.00: Vårkonsert i Berg kirke. Besøk av Aasmund Kaldestad. «Nå blir det vår» er tema for konserten med den kjente Halden-sangeren. Billetter ved inngangen 270 kroner.

Tirsdag 21.4 kl 19.00: Undervisning i kirkestua ved Kristin Bakkevig. «Med rom for hele livet» – Om salmenes bok i Bibelen som også var Jesu egen bønnebok.

Onsdag 29.4 kl 11.30–14.00: Mat & Prat i kirkestua. Husk påmelding.

Torsdag 21.5 kl 19.00 i kirkestua: Berit Øksnes og Steinar Buckholm forteller fra seiltur langs norskekysten. Plussord ved Berit Øksnes. Kaffeservering. Gratis inngang med mulighet for å gi en gave.

Onsdag 27.5 kl 11.30–14.00: Mat & Prat i kirkestua. Husk påmelding.

Tirsdag 2.6 kl 18.00 i Berg kirke: Gledesspredernes sommerkonsert.

Onsdag 10.6 kl 18.00 i Berg kirke: Søndre Borg Vokal inviterer til sin tradisjonelle sommerkonsert.

Søndag 21.6 kl 11.00: Gudstjeneste i prestegårdshagen. Værforbehold.

Søndag 30.8: Felles pilegrimsvandring med Rokke menighet. Gudstjeneste kl 13.00. Mer informasjon kommer.

Hver tirsdag kl 19.00 (20.00 etter påske): Kveldsbønn i pilegrimsherbergets stille rom. Med ujevne mellomrom blir det mulighet til en tekopp og prat etter kveldsbønn. Den siste tirsdagen i måneden er det kveldsmesse med nattverd til samme tid.

Pilegrimsdag i Enningdalen

Søndag 14. juni inviterer Enningdalen menighet til pilegrimsvandring for pilegrimer i alle aldre.

Med kirke omtrent midt i pilegrimsleden, ligger det godt til rette for å gå i de samme tråkkene som tusenvis av pilegrimer har gått før oss. Vi starter fra Elgåfossen kl. 11.00 og går de 3

kilometerne til Enningdalen kirke. Strekingen er lite krevende og passer godt for både små og store føtter. Underveis tar vi korte stopp for opplesning og bønn.

Vel fremme i Enningdalen, feirer vi gudstjeneste ute på Bråtorp camping kl. 13.00. Etterpå er grillene varme og kiosken åpen

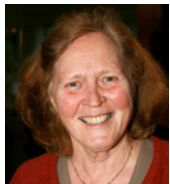
for salg av kaffe, vafler, brus og is og mere til. Den enkelte tar med sin egen grillmat. Pilegrimsvandringen i Enningdalen er i ferd med å bli en fast tradisjon. Også i fjor var det et tilsvarende opplegg på Borgleden. Hjertelig velkommen om du blir med fra Elgåfossen eller starter med gudstjenesten i Enningdalen kirke.

SALMEOMTALE

Fagert er landet du oss gav

SALME 759 I NORSK SALMEBOK: Denne vakre fedrelandssalmen av Anders Hovden (1860–1943) ble i 2014 kåret til Norges nest beste salme i NRK. Folket hadde talt!

INGER LISE SKAUGE
TEKST

I flere av de omkring 250 salmene som Anders Hovden skrev, bruker han vakre naturbilder, slik han gjør også i denne salmen. Hovden forteller at teksten ble til en kveld han var ute og gikk på ski helt alene. Han var prest i Krødsherad i Buskerud, og områdene han gikk i kunne ikke bli vakrere. Han så foran seg den snødekte Krødern med skogen og bygdene rundt – og over det hele en vidunderlig kveldshimmel overstrødd av stjerner – og en måne som skapte et eventyrlig lys over skiløypene. Naturopplevelsen ble så sterk at han formulerte salmeteksten mens han gikk på ski, gikk etterpå rett inn på kontoret og skrev ned teksten til salmen Fagert er landet du oss gav.

Salmen ble offentliggjort første gang i 1907 i en diktsamling som het Solhov, men Hovden sier selv at salmen ble

til mye tidligere. I 1911 sendte han denne salmen – sammen med noen andre – til Gustav Jensen, i håp om å få salmene inn i den nye salmeboken som skulle trykkes. Men da utkastet til ny salmebok kom i 1915, var ikke Hovdens salmer med. Men han fikk i alle fall gleden av å få salmen Fagert er landet du oss gav med i jubileumsheftet, da man feiret Grunnlovens 100-årsdag i 1914.

Anders Hovden vokste opp som sønn av en fisker og småbruker. Han var vel kjent med levevilkårene til småkårsfolk og identifiserte seg gjerne med dem. «Eg går i arbeidsklede og hører til dei små» uttrykker han i en annen salme.

Hovden var både dikter og prest og fikk kunstnerlønn fra 1931. Han ga ut ca. 40 bøker og sto sammen med Ivar Åsen i kampen om bruk av nynorsk. Hovden var prest i flere områder av landet der bokmål er normen, men han lot seg ikke overtale til å endre språket sitt.

Hovden var regnet som en nokså tungsindig mann som

brakte et rotekte norsk språk. Men han elsket livet, og en gang sa han om seg selv: Det va' bra eg vart prest, du, hadde e'kje det vorte, kunne e' med mi natur lett ha vorte ein storsyndar!

Mange kunne identifisere seg med Anders Hovden, og han hjalp dem å sette ord på sine svakheter. I salmene sine formidler han en folkelig og livsnær kristendomsforståelse. Han ønsker å fortelle om en kjærlig Gud som møter alle mennesker med nåde. Men han er ikke redd for å trekke fram livets alvor og hverdagens slit i sin diktning, og minner oss også om livets alvor – at vi skal dø en gang.

Da Hovden lå på det siste, ba han familien om å lese og synge fra Nynorsk Salmebok, der en femtedel av salmene var hans verk. Sammen med biskopene Bernt Støylen og Peter Hognestad hadde Hovden kjempet fram et alternativ til Landstads salmebok – nemlig Nynorsk Salmebok som kom ut i 1925.

Melodien vi forbinder med Fagert er landet er flere hundre

år eldre enn salmen, helt fra 1609 og er komponert av Melchior Vulpius (1560–1616), en tysk musiker, komponist og lærer.

Hovden selv sier at han hadde melodien til Kirken den er et gammelt hus i tankene da han skrev teksten. Han var spesielt glad i den Lindeman-melodien og likte ikke at teksten fikk en tysk melodi da Landstads reviderte salmebok ble gitt ut i 1926. Det må legges til at han selv satt i den komiteén som reviderte salmeboken. Helt mot slutten av sitt liv, etter gudstjenesten i Melhus i 1942, innrømmet Hovden at den tyske melodien av Vulpius som alltid brukes i dag, passet godt til teksten hans.

Salmen Fagert er landet du oss gav er fremdeles – 120 år etter at den ble skapt – en salme som er uløselig knyttet til nasjonalfeiring og høytid.

Salmen finner vi i hele 16 trossamfunns salmebøker. Det er den mest kjente av Anders Hovdens mange salmer og ble sunget i hans egen begravelse i 1943.

 <p>HALDEN OG OMEQ BEGRAVELSESBYRÅ</p>	<p>ADRESSE Damstredet 1 1772 Halden</p> <p>TELEFON 69 18 44 51</p> <p>WWW halden-begravelse.no</p> <p>INNEHAVER Jostein Lie</p>	<p><i>Glassmester'n</i> OSKAR HANSEN</p> <p>GLASSMESTERI OG RAMMEFORRETNING</p> <p>Oscarsgt. 14 Tlf. 69 18 29 76. (Nattservice: 92 89 91 11)</p>	<p>ELEKTRIKER Tjenesten</p> <p>Vi leverer alt fra stikkontakter til store prosjekter som skoler, borettslag og nybygg.</p> <p>Tlf 69 17 71 00 www.elektrikertjenesten.no</p> <p>EL-PROFFEN</p>	<p>Comfort Rørleggeren i nærheten</p> <p>E. JØRGENSEN AS</p> <p>Tlf 69 17 86 14 www.f-jorgensen.no</p>
--	---	--	---	---

Nå vokser dette koret

Halden barne- og ungdomskor er stadig i vekst. Nå består det av hele 42 sangere.

Veronica van Groningen har tatt dette bildet av Halden barne- og ungdomskor.

Dette er noe som ikke minst gleder kantor Marie Håkensen.

– Vi er inne i en god periode. Vi blir stadig flere. Kjempegøy, kommenterer kantoren. Hun foreller at det er yrende liv hver onsdag i Immanuels kirke. Hele kirkerommet er i bruk under øvelsene. Det løpes, lekes og høres både vakker sang og latter.

– Hver øvelse avsluttes med

lystenning og velsignelse ved globen. Dette er en spesiell stund for våre 42 sangere, understreker Marie Håkensen videre.

Denne våren har korene fått støtte av Sparebank1stiftelsen til fotografering og opptrykk av ny roll-up. Fotograf Veronica van Groningen har tatt fantastiske bilder.

Flere sangoppdrag

Det er flere muligheter i våres

til å høre korene. Begge korene medvirker på gudstjeneste i Immanuels kirke søndag 26. april. Ungdomskoret deltar på sangkveld i Tistedal kirke onsdag 6. mai.

Marie Håkensen legger til at nye sangere er velkomne. Det er øvelser hver onsdag. Semesterplaner ligger på halden.kirken.no.

TERJE ANDRESEN, tekst

Nytt fra Halden

Orgelkonsert

Det blir orgelkonsert med Kåre Nordstoga palmesøndag, 28. mars kl. 13.00. Nordstoga er tidligere domkantor i Oslo domkirke, og en mester ved orgelet. En begivenhet å få med seg.

Felleskirkelig langfredag

Langfredag, 3. april, er det som tidligere år felleskirkelig gudstjeneste i Immanuels kirke. Det vil si deltakelse fra frikirkelige menigheter sammen med Halden menighet. En god mulighet til å oppleve et bredt fellesskap i påskehøytiden.

Barne- og ungdomskoret

Halden barne- og ungdomskor synger på gudstjenesten 26. april. Det blir friske toner både fra dem og fra bandmusikerne som deltar. Noe å glede seg til.

Konfirmasjon

3. mai er det konfirmasjon i Immanuels kirke. Da avslutter en fin flokk unge månedene med konfirmasjonsforberedelser. En stor dag for både dem og familiene deres. Og for Halden menighet.

17. mai-gudstjeneste

Det blir som vanlig festgudstjeneste i Immanuel kl. 12.00 på nasjonaldagen. Ved høytideligheten ved minnetemplet på Rødsfjellet er konstituert sokneprest i Halden, Margaret Snilsberg, andaktsholder. Programmet består ellers av flaggheising (synkront med flaggheising i festningen), musikk, sang og taler i anledning dagen. Det hele starter kl 08.00.

Trekkspillklubben

Det blir frisk musikk på gudstjenesten i Immanuels kirke 14. juni. Da deltar Halden trekkspillklubb. Sist de var med på gudstjeneste i Immanuel, var i 1987. Vi gleder oss til gjensyn og gjenhør.

Mekanisk Service
Halden as

Svinesundsveien 338, 1788 Halden
Tlf 69 19 48 80

 Følg oss på Facebook

 ØSTFOLDKORN

avdeling Halden
Sauøya
Tlf 69 18 18 19
Mottak bygg, havre,
hvete, rug og oljefrø.
Leierensing og beising
av såkorn

Berg
SPAREBANK

Tlf. 69 19 60 00
www.berg-sparebank.no

HALDEN
TAXI
TLF. 69 21 32 00

Tistedal
Delikatesse

Georg Feydts gate 20,
1792 Tistedal
Tlf 69 19 21 89

Rokke bedehus

Yngres for barn fra 6-13 år

Fredager kl 18-20: 10. april, 24. april, 8. mai, 22. mai og 5. juni. Kontaktperson: Andreas Erichsen, tlf 91683915.

Strikkekafe

Første lørdag i hver måned kl 11-14. Kontaktperson: Wenche Stokkeland, tlf 95032016.

«Et sted å være»

For ungdom fra 12 år. Første lørdag i hver måned klokken 19-00. Kontaktperson: Ole Martin Kynningsrud, tlf 91588730.

Søndagskole

Følgende søndager kl 11-12: 12. april, 26. april og 10. mai. Kontaktperson: Per Kristian Gundrosen, e-post: pkg@halden.net

Familiekafe

12. april og 3. mai kl 17.00. Kontaktperson: Thore Kynningsrud, tlf 90512870.

Misjonsforening Samhold

Treff annen hver onsdag, ulike uker, kl 18. Kontaktperson: Anne Marie Ulseth, tlf 92884847.

Politiet hadde med seg utstyr som viste hvordan man tar fingeravtrykk.

Fikk besøk av politiet

Tårnagenlørdagen er fortsatt populær. I januar deltok mange 9-åringene under arrangementet i Rokke kirke og Idd kirke.

Dette er en dag full av aktiviteter og spennende oppdrag. Spennende er også å klatre opp i kirketårnet.

Tårnagentene får agentbevis og er med på å løse ulike mysterier i kirken. Ekstra populært er det da med besøk fra politiet.

Etter noen timer med lek og forberedelser til gudstjeneste, avsluttes det hele med en tårnagent-gudstjeneste.

PÅ PLAKATEN

aktiviteter for barn

0-1 BABYSANG	Berg kirke: Mandager kl. 11.00	Hyggelig sangstund for babyer og mor/far	Kontakt: Janne Tove Brække (453 30 312)
1-5 SMÅTROLLA I BERG	Berg kirkestue: Annehver onsdag kl. 17.00-18.30	Småbarnssang, bibelfortelling, hobby og kveldsmat	Kontakt: Iselin A. Gjøstøl (415 80 269)
1-10 FAMILIESANG I ASAK	Asak kirkestue: Annehver torsdag kl 17.00-18.30	Middag, sangstund, bibelfortelling og hobby	Kontakt: Janne Tove Brække (453 30 312)
5-10 HALDEN BARNEKOR	Immanuelns kirke: Onsdager kl 17.00-17.50	Korøvelse	Kontakt: Marie Håkensen (467 81 696)
10+ HALDEN UNGDOMSKOR	Immanuelns kirke: Onsdager kl 17.30-18.45	Korøvelse	Kontakt: Marie Håkensen (467 81 696)

Pilegrimsdag i Enningdalen

Søndag 14. juni inviterer Enningdalen menighet til pilegrimsvandring for pilegrimer i alle aldre.

Med kirke omtrent midt i pilegrimsleden, ligger det godt til rette for å gå i de samme tråkkene som tusenvis av pilegrimer har gått før oss.

Vi starter fra Elgåfossen kl. 11.00 og går de 3 kilometerne til Enningdalen kirke. Strekingen er lite krevende og passer godt for både små og store føtter. Underveis tar vi korte stopp for opplesning og bønn.

Vel fremme i Enningdalen, feirer vi gudstjeneste ute på Bråtorp camping kl. 13.00. Etterpå er grillene varme og kiosken åpen for salg av kaffe, vafler, brus og is og mere til. Den enkelte tar med sin egen grillmat.

Pilegrimsvandringen i Enningdalen er i ferd med å bli en fast tradisjon. Også i fjor var det et tilsvarende opplegg på Borgleden.

Hjertelig velkommen om du blir med fra Elgåfossen eller starter med gudstjenesten i Enningdalen kirke.

Klaverstemning med Alexander

Midt i avslutningsforberedelsene på videregående skole stilte Alexander Økern-Klevmo i slutten av februar opp med klaverkonsert i Immanuels kirke.

Alexander Økern-Klevmo satser på musikkstudium. Han har alt fått studieplass.

stemningsfull stund for begejstrede tilhørere.

Programmet er et ledd i Alexanders videre planer: Musikkstudium. Han har søkt flere steder, og kommet inn i Stavanger, Bergen og Trondheim, kunne han fortelle. Konsertprogrammet

skal han framføre i alle tre byene. En aldri så liten konsertturné. Alexander Økern-Klevmo er

kjent som orgelelev i Immanuels kirke. I flere år har han hatt kantor Marie Håkensen som lærer, og han har fått god erfaring i kirkemusikk.

Vi får nok høre ham som organist igjen selv om klaveret har førsteplassen.

Dette var en av flere lørdagskonserter som Kulturkirken Immanuel inviterer til. Det er i hovedsak orgelkonserter, men denne dagen fikk altså Alexander Økern-Klevmo flygelet til å tone med både kraft og følsomhet.

Lykke til videre, Alexander!

ANNE-BRIT BJØRK, tekst og foto

Et fengende program med Bach, Schumann, Ravel og Beethoven. Det ble en

Hyggekvelder

Idd Mannsforening inviterer til hyggekveld på Karlsholm.

Torsdag 30. april kl 18.00:

«Et liv formet av avskjed og død» ved Cathrine Strøm Lie og Mariann Lie Jensen. Rakkestadteamet deltar med sang. Ord for dagen ved prost Petter Johannessen.

Torsdag 28. mai kl 18.00:

Lystgården Orød – fornuft og følelse. Sang og musikk ved bygdekoret i Enningdalen. Ord for dagen ved Anne-Kirsti Syverstad Ulseth.

LEST SIDEN SIST: Gi oss ledere som vil fred, humanisme og gir rom for tro!

Noen forfattere er ikke enganglesning – men blir reisefølge gjennom livet.

Dag Hammarskjöld har skrevet «**Veimerker**» – opptegnelser fra veikanten – som har blitt en reisehåndbok for mange. Han var generalsekretær i FN fra 1953 til 1961 – da han omkom, i en aldri oppklart flyulykke, på en av sine mange reiser.

Han var ikke av dem snakket høyt om sin kristne tro – men en som med den arven, de «veimerkene», han etterlot seg, gjorde det tydelig hvordan humanisme og kristen tro er vevd sammen. De verdier han styrte etter og formidlet, var felles verdier for dem som sammen arbeidet for fred – i en verden som også den gang hadde truende skyer i horisonten.

KRISTIN BAKKEVIG
TIDL. SOGNEPREST
I BERG KIRKE

I dag er humanisme og kristen tro så ofte satt opp mot hverandre, **men i dypet har de røtter i antikkens mange strømninger og den nye kristne tro.** Den første kristne kirken – før statsreligionen tok over, var en humanistisk motvekt mot Romerrikets harde maktdyrkelse

og derfor en trussel mot makt-haverne. En sann kristen tro bør alltid være en trussel mot ledere som bruker kristendom til å nærme sine egne maktinteresser... Også i dag!

Men merkelig nok er Dag Hammarskjöld's «Veimerker» først og fremst lesning for det lille livet, det indre livet – og for menneskelig og åndelig modning.

«Livets vandring er en reise innover, mot livets ukjente dyp».

«Den lengste reisen, er reisen innover.»

Fra sin egen livsreise, fra veikanten, har Dag Hammarskjöld nedtegnet sine erfaring og gitt oss dyrebar veiledning. Vi får kjenne oss igjen, fordi nedtegnelsene er lavmælte og sanne.

«La meg med åpne øyne lese den bok mine dager skriver.»
Det er en bønn jeg kan be.

«Er min kontakt med mennesker mer som et speil? Hvem, hva gir meg mulighet til å forvandle den til en port?»

«Å bevare den indre stillheten – midt i støyen. Å forbli åpen stille, fuktig jord, i det fruktbare mørket der regnet faller og det som er sådd, får gro – uansett hvor mange som i det tørre dagslyset tramper fram over marken i en virvulende støvsky.»

«Å forbli mottagelig – av ydmykhet. Og for å redde din mykhet.»

Å forbli mottagelig – og å takke. For dette: å kunne lytte, se, forstå –.»

«Ydmykhet er motsatsen til å gjøre seg liten – like mye som den er motsatsen til selvforherligelse. Ydmykhet er å ikke sammenligne seg. Hvilende i sin egen virkelighet, er vårt jeg verken bedre eller dårligere, verken større eller mindre enn andre. Det er intet – men samtidig ett med alt.»

Dag Hammarskjöld's «Veimerker» kan ikke leses i hast – men trenger tid for å lande i oss, avsløre oss, og gi oss håp.

Hva ville skje om våre selvforherligende verdensledere «spiste» dem?

Hva skjer om jeg prøver meg? «Veimerker» finnes på norsk – men også på originalspråket, svensk. Antikvariat.net er et sted å lete. Lykke til!

Berg kirke

Rokke kirke

Immanuel kirke

Asak kirke

Tistedal kirke

Idd kirke

Prestebakke kirke

Enningdalen kirke

Gudstjenesteoversikt

Søndag 29. mars Palmesøndag

IDD KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og organist Pål-Espen Haugen.

ROKKE KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og kantor Maria D. Haug Johansen. Felles for Halden samarbeidsområde.

PRESTEBAKKE KIRKE KL 18.00: Påsken i ord og toner ved kapellan Ole Jens Hovda og organist Pål-Espen Haugen.

Torsdag 2. april Skjærtorsdag

ASAK KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved prest Tore Krogstad og kantor Maria D. Haug Johansen. Frode Haarby på fløyte.

BERG KIRKE KL 18.00: Gudstjeneste ved prest Margaret Snilsberg og kantor Maria D. Haug Johansen. Gabriel Elfberg på cello. Felles for Berg, Rokke og Immanuel.

Fredag 3. april Langfredag

IMMANUELS KIRKE KL 11.00: Økumenisk pasjonsGudstjeneste ved prest Berit Øksnes og kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen. Arild Elnes på saksofon og Frode Haarby på fløyte.

TISTEDAL KIRKE KL 18.00: Pasjons-gudstjeneste ved prest Tore Krogstad og kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen. Arild Elnes på saksofon.

Søndag 5. april Påskedag

TISTEDAL KIRKE KL 08.30: Gudstjeneste ved prest Tore Krogstad og organist Kjell Halvard Flø.

ASAK KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved prest Tore Krogstad og kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen. Vegar Grinnbo på trompet.

IDD KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved sokneprest Sigvald L. Steilbu og kantor Maria D. Haug Johansen.

BERG KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved prest Berit Øksnes og Vibeche Møklegard som spiller. Arild Elnes på saksofon og forsangergruppe fra Søndre Borg Vokal deltar under gudstjenesten.

IMMANUELS KIRKE KL 13.00: Gudstjeneste ved prest Margaret Snilsberg, Morten Olaussen på orgel og Pål-Esben Gustavsen på trompet.

Mandag 6. april 2. Påskedag

PRESTEBAKKE SKOLE KL 17.00: Påskefest på Prestebakke skole ved sokneprest Sigvald L. Steilbu.

ROKKE KIRKE KL 18.00: Påsken i ord og toner ved sokneprest Berit Øksnes og organist Pål-Espen Haugen.

Søndag 12. april

2. søndag i Påsketiden

IMMANUELS KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved prest Margaret Snilsberg og kantor Maria D. Haug Johansen.

Søndag 19. april

3. søndag i Påsketiden

ASAK KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved prest Tore Krogstad.

IDD KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen.

BERG KIRKE KL 13.00: Pilegrims-gudstjeneste ved prest Berit Øksnes og kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen. Mulighet for fransiskansk pilegrimsvandring for gudstjenesten, oppmøte kl. 10.00.

Torsdag 23. april

TISTEDAL KIRKE KL 18.00: Speider-gudstjeneste ved prest Tore Krogstad og kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen.

Søndag 26. april

4. søndag i Påsketiden

IDD KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved sokneprest Sigvald L. Steilbu og organist Kjell Halvard Flø.

ENNINGDALEN KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og organist Pål-Espen Haugen.

IMMANUELS KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved prest Margaret Snilsberg. Korgudstjeneste hvor Barne- og ungdomskoret deltar. I tillegg deltar orgelelv Alexander Økern-Klevmo.

ROKKE KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og kantor Maria D. Haug Johansen. Søndre Borg Vokale synger. Besøk fra Sjømannskirken. Tidl. sjømannsprest Geir Gundersen Grønberg taler. Kirkekaffe med vaffer.

Søndag 3. mai 5. søndag i Påsketiden

TISTEDAL KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved prest Tore Krogstad og kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen. Arild Elnes på saksofon.

IMMANUELS KIRKE KL 11.00: Konfirmasjonsgudstjeneste ved prest Margaret Snilsberg og organist Hans Kristian Olsen. LaCapella synger.

BERG KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved prest Berit Øksnes og Kjetil Ertesvåg som spiller.

Lørdag 9. mai

ASAK KIRKE KL 11.00: Konfirmasjonsgudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen. Arild Elnes, saksofon.

Søndag 10. mai 6. søndag i Påsketiden

ASAK KIRKE KL 11.00: Konfirmasjonsgudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen. Arild Elnes på saksofon.

IDD KIRKE KL 11.00: Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Sigvald L. Steilbu og organist Frank Nordensten.

BERG KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved prest Tore Krogstad.

Torsdag 14. mai

Kr. Himmelfartsdag

ASAK KIRKE KL 11.00: Konfirmasjonsgudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og organist Pål-Espen Haugen.

ROKKE KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og kantor Maria D. Haug Johansen. Felles for hele Halden – Velkommen!

Søndag 17. mai

RØDSFJELLET KL 08.00: Gudstjeneste ved prest Margaret Snilsberg.

IMMANUELS KIRKE KL 12.00: Fest-gudstjeneste ved prest Margaret Snilsberg og organist Pål-Espen Haugen.

PRESTEBAKKE KIRKE KL 14.00: Festgudstjeneste ved prest Tore Krogstad og kantor Maria D. Haug Johansen.

Lørdag 23. mai

Pinseaften

IDD KIRKE KL 11.00: Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Sigvald L. Steilbu og kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen.

BERG KIRKE KL 11.00: Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og kantor Maria D. Haug Johansen. Arild Elnes på saksofon.

BERG KIRKE KL 13.00: Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og kantor Maria D. Haug Johansen. Arild Elnes på saksofon.

Søndag 24. mai

Pinседag

BERG KIRKE KL 11.00: Konfirmasjonsgudstjeneste ved prest Berit Øksnes og kantor Maria D. Haug Johansen. Arild Elnes på saksofon.

IMMANUELS KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved prest Margaret Snilsberg. Felles med Rokke.

IDD KIRKE KL 11.00: Konfirmasjonsgudstjeneste ved sokneprest Sigvald L. Steilbu og kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen. Gard Lindberg Olsen på trompet.

ASAK KIRKE KL 13.00: Gudstjeneste ved prest Tore Krogstad og kantor Maria D. Haug Johansen. Arild Elnes på saksofon.

Mandag 25. mai 2. Pinседag

TISTEDAL KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen. Felles for hele Halden.

Søndag 31. mai Treenighetsdag

PRESTEBAKKE KIRKE KL 11.00:

Konfirmasjonsgudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og organist Pål-Espen Haugen. Arild Elnes på saksofon.

IMMANUELS KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og kantor Maria D. Haug Johansen.

Lørdag 6. juni

ROKKE KIRKE KL 11.00: Konfirmant-gudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen. Anniken Falch Hillestad synger.

Søndag 7. juni

2. søndag i Treenighetstiden

ROKKE KIRKE KL 11.00: Konfirmant-gudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen. Anniken Falch Hillestad synger.

BERG KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved prest Margaret Snilsberg.

ASAK KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved prest Sigvald L. Steilbu.

ROKKE KIRKE KL 13.00: Konfirmant-gudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes og kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen. Anniken Falch Hillestad synger.

IDD KIRKE KL 13.00: Gudstjeneste ved prest Tore Krogstad.

Søndag 14. juni

3. søndag i Treenighetstiden

BRÅTORP CAMPING KL 13.00: Pilgrimsvandring fra Holtet til Bråtorp Camping. Gudstjeneste ute på campingten kl. 13.00 ved sokneprest Sigvald L. Steilbu. Felles for Idd samarbeidsområde.

IMMANUELS KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved prest Margaret Snilsberg. Halden trekkspillklubb spiller.

Søndag 21. juni

4. søndag i Treenighetstiden

ASAK KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved prest Tore Krogstad og kantor Maria D. Haug Johansen.

IDD KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved kapellan Ole Jens Hovda og organist Kjell Halvard Flø.

BERG KIRKE KL 11.00: Friluftsgudstjeneste i kirkestuhagen ved prest Margaret Snilsberg.

Søndag 28. juni

5. søndag i Treenighetstiden

BERG KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved prest Berit Øksnes og organist Lars Tomtum.

TISTEDAL KIRKE KL 11.00: Økumenisk fellesgudstjeneste ved prest Sigvald L. Steilbu og organist Kjell Halvard Flø.

Søndag 5. juli *Aposteldagen*

IDD KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste.
IMMANUELS KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved prest Margaret Snilsberg.
ROKKE KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste ved sokneprest Berit Øksnes.

Søndag 12. juli

7. søndag i Treenighetstiden
ASAK KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste.
IMMANUELS KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste.

Søndag 19. juli

8. søndag i Treenighetstiden
IDD KIRKE KL. 11.00: Gudstjeneste.
BERG KIRKE KL. 11.00: Gudstjeneste.

Søndag 26. juli

9. søndag i Treenighetstiden
ASAK KIRKE KL. 11.00: Gudstjeneste.
 Kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen spiller.
IMMANUELS KIRKE KL 11.00: Pridegudstjeneste.

Søndag 29. juli *Olavsdagen/Olsok*

BOKERØDSTRANDA KL 18.00: Gudstjeneste.

Søndag 2. august

10. søndag i Treenighetstiden
TISTEDAL KIRKE KL 11.00: Økumenisk fellesgudstjeneste hvor kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen spiller.
ROKKE KIRKE KL 13.00: Gudstjeneste hvor kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen spiller.

Søndag 9. august

11. søndag i Treenighetstiden
IMMANUELS KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste hvor kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen spiller.
IDD KIRKE KL 13.00: Gudstjeneste hvor kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen spiller.

Søndag 16. august

12. søndag i Treenighetstiden
BERG KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste hvor kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen spiller.
ASAK KIRKE KL 13.00: Gudstjeneste hvor kantor Kalina Dimitrova Dimitrova-Kristiansen spiller.

Lørdag 22. august

TISTEDAL KIRKE KL 11.00: Helt første-classes kl. 11.00–13.00.

Søndag 23. august

13. søndag i Treenighetstiden
ASAK KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste hvor kantor Maria D. Haug Johansen spiller.
IMMANUEL KIRKE KL 13.00: Gudstjeneste hvor kantor Maria D. Haug Johansen spiller.

Søndag 30. august

Vingårdssøndag
IDD KIRKE KL 11.00: Gudstjeneste hvor organist Pål-Espen Haugen spiller.
BERG KIRKE KL 13.00: Pilegrims-gudstjeneste hvor kantor Maria D. Haug Johansen spiller.

Slekters gang

DØPTE**Asak kirke:**

Ebba Nybøle, Alise Hallum Kjeldsen, Sander Olsen, Henny Adina Stalder Dalbro, Isak Nybøle, Kasper Nybøle.

Berg kirke:

Aurora Elde Solheim, Olava Brevig Ingvaldsen, Fay Victoria Norderhaug Holmberg, Oliver Fjeld-Karlsen.

Idd kirke:

Eirik Bisseberg Andersen, Bjørn-Øyvind Ek Olafsen.

Prestebakke kirke:

Lydia Kristina De Leon Olsen.

VIELSER**Asak kirke:**

Sunniva Elena Ulvang & Daniel Antoine Halkes.

Immanuels kirke:

Sven Lilleheier & Billy Ray Pontevedra Medrano.

DØDE**Asak kirke:**

Jan Richard Jacobsen, Arne Peder Bjerke, Kyrre Olav Abelsen, Aud Synnøve Jørstad, Eline Ragnhild Aamot.

Berg kirke:

Liv Irene Solholt, Elin Celine Brurberg, Mari Ingjerd Eliassen, Roger Braun, Jan Wilmar Carlsen, Torill Harbo Slåtterø, Kari Berget, Svanhild Fonneland Liseth, Jorunn Elisabeth Høkedal, Leidulf Andreas Mosken.

Idd kirke:

Oddvar Bjerkeli, Bjørg Emelie Grundnes, Erling Marthinus Fosser, Tove Viola Nordahl, Odd Rosenberg, Jon Arne Sørlie, Reidun Emilie Skottene, Bjørg Johannessen, Britt-Reidun Magnussen, Åge Eilert Danielsen, Stein Hendry Gulbrandsen.

Os kapell:

Odd Andersen, Anne-Britt Olaussen, Anders Sjørson Vethe, Inger Saksgaard, Ellen Helene Borg, Tor Haug, Anne-Grethe Golden, Liv-Torill Fagerhøi, Bjørn Holger Kjell Bruce, Marianne Bjerkman Skovrand, Liv Solbjørg Ruud, Knut Reidar Holmen, Thorolf Villy Lauritzen, Karin Steiner Stomperud, Roger Bertil Karlsen, Bjørg Helene Monssen, Odd Ragnar Frydenlund, Anne-Karine Sæther, Aase Marie Killingrød, Stein-Ulf Nordgaard, Edna Margareth Henriksen, Hans Martin Andersen, Aud Turid Newton, Gro Heide, Gunnar Svendsen, Rita Annette Lie, Bergljot Ohlgren, Karin Olaus Gilstedt, Arno Theigler Iversen, Kari Døhlen Aarsund, Astrid Gerd Magnussen, Gudrun Synnøve Kristiansen, Bjørn Magnussen, Henning Carlsen, Endre Endresen, Kari Synnøve Hansen, Wenche Tveiten, Finn Sund, Laila Ambjørg Skammelsrud, Bjørg Irene Holm Olsen, Eli Annie Olsen.

Prestebakke kirke:

Bjørg Anne-Lise Karlsen, Hilde Buer Folkeseth.

Rokke kirke:

Fredrik Johannes Dahl, Margrethe Antonsen.

Tistedal kirke:

Bjørn Evert Larsen, Inger Katrine Martinsen, Mary Pauline Eriksen, Tove Markussen.

Velkommen til vår digitale kirke!

Følg oss på facebook:
[facebook/DNKHalden](https://www.facebook.com/facebook/DNKHalden)

For informasjon, se vår nettside:
halden.kirken.no

Med forbehold om endringer. Se også vår hjemmeside og Facebook:
www.halden.kirken.no

www.hovikmaskin.no
 913 26 842

LIE
 HANDELS-
 GARTNERI
 v/Odde Bru
 Tlf. 69 18 00 20

Følg oss på
 Facebook!

Den norske kirke i Halden

Post- og besøksadresse:
Os Allé 13, 1777 Halden
Ekspedisjonstid 10.00–14.00
 Tirsdag–torsdag (mandag og fredag stengt)
Telefon 69 17 95 30

Administrasjon:

fellesraadet@kirkenhus.halden.no

Kirkeverge
 Marianne Grinnbo 45 60 46 39
 Administrasjonskonsulent
 Liv-Inger Haga 45 33 03 07
 Informasjonsmedarbeider
 Kerstin Brandt 45 33 03 01
 Regnskapsmedarbeider
 Linn-Therese Sundt-Salthaug 99 27 14 30

Menighetskontoret:

halden@kirkenhus.halden.no

Daglig leder
 Martin Myhre-Nielsen 45 33 03 06
 Sekretær
 Camilla Hartviksen 45 33 03 02

Kirkelig undervisning/trosopplæring:

Menighetspedagog
 Iselin Andersen Gjøstøl 41 58 02 69
 Menighetspedagog
 Johannes W. Halvorsen 94 17 14 65
 Menighetspedagog
 Janne Tove Solerød Brække 45 33 03 12

Diakoner:

Marit Brenne 40 44 95 00
 Anne-Kirsti Syverstad Ulseth 95 10 62 57

Kirketjenere:

Daglig leder bygg og gravplass
 Knut Skram 91 39 39 21
 Kirketjenere
 Anne Sætre 45 33 03 26
 Ole Johannes Solberg 45 33 02 05
 Ole Petter Skram 48 48 08 26
 Inger Marie Bragvin 45 32 72 62
 Trond Andersson 96 61 05 60

Kantorer/organister:

Marie Håkonsen 46 78 16 96
 Maria Haug Johansen 45 33 03 13
 Kalina D. Dimitrova-Kristiansen 45 37 34 41
 Pål-Espen Haugen 45 33 03 21

Asak sokn

Vikarprest Tore Krogstad 91 85 16 26

Berg sokn

Sogneprest Jacob Breda Austad 95 02 41 51

Enningdalen sokn

Sogneprest Sigvald L. Steilbu 91 83 77 27

Idd sokn

Sogneprest Sigvald L. Steilbu 91 83 77 27

Halden sokn

Vikarprest Margaret Snilsberg 95 73 52 58

Rokke sokn

Sogneprest Berit Øksnes 48 08 26 22

Tistedal sokn

Vikarprest Tore Krogstad 91 85 16 26

Kapellan

Asak, Enningdalen, Idd og Tistedal:
 Ole Jens Hovda 95 02 89 52

Se også vår hjemmeside og
 Facebook: www.halden.kirken.no

Vandring etter Frans av Assisi

Bli med på en vandring etter Frans av Assisi – kanskje den første miljøaktivisten, søndag 19. april. Frammøte klokken 10.00 i krysset Nygårdsgata – Klatring på grensen.

Har du kjent vår-lufta; hørt det første fugleflytet fra kjøttmeisen mens vi venter på svarttrostens? Har du kjent gleden som stikker dypere og setter seg fast – slik bare de helt enkle gledene kan – gleden som ikke kan måles med shopping, flyreiser eller det vi har skaffet oss av bekvemmeligheter? Den gleden som bare er der, plutselig, overaskende; ikke alltid gratis – men allikevel uten at du kan gjøre noe annet enn å ta imot? Åpne deg for øyeblikket...

For 800 år siden vandret en ung mann langs veiene i Italia. Han kalte jorda for sin søster og sin mor, og hadde tillit til den store Livgiveren. Han fikk etter hvert følge av flere, og opp gjennom århundrene har titusener blitt fasinert av denne mannen – og slått følge med ham. Og kirken har blir utfordret, og justert, av fredsbudskapet og den radikale enkelheten og gleden Frans formidlet.

I en samtale rundt et måltid for noen dager siden, ble han «kåret» til «tidens største influenser». **Frans av Assisi** var, for de av oss som rakk å vokse opp i forrige århundre, en person – og en helgen – vi fikk et forhold til. I skolens undervisning var han med, og i biografiene vi

leste, hørte han hjemme. Han var annerledes. Historiene og mytene rundt ham, er mange – og de fasinerte. I neste menighetsblad kommer et biografisk innsmett om ham, fordi det dette året markeres at det er 800 år siden hans død i 1226.

Ved Berg kirke ligger pilegrimsleden tett utafor veggen. Vi i Berg menighet, bruker leden på mange måter – og vi har redd opp sengene i pilegrimsherberget for pilegrimer, vandrere som stanser her. I vår er det Frans som skal få følge oss på en lokal pilegrimsvandring en søndag formiddag i april.

Naturen er under press i dag,

lokalt og globalt. Verden ser så helt annerledes ut enn på 1200-tallet – men Frans sitt «søskenforhold» til naturen, til dyr og planter, kan fremdeles inspirere til kjærlighet og vern mot utnyttelse og misbruk. Pave Frans valgte navnet etter denne helgenen – og sier i sin bok «om vårt felles hjem», «Laudato si» at i Frans av Assisi ser vi at «omsorg for naturen, rettferdighet for de fattige, engasjement for samfunnet og indre fred er uadskillelig forbundet». Pave Frans minner om at en helhetlig økologi fordrer åpenhet for mer enn det vi ser eller kan kalkulere. Et samarbeid mellom alle gode krefter – og brobygging mellom ulike livsanskuelser – trengs for å kjempe for vår felles jord.

Helt konkret vil vi denne søndagsformiddagen invitere til å vandre i vårt eget nabolag, i leden som også gikk her på 1200-tallet. Vi vandrer mot Berg kirke for pilegrimsmesse der. Her vil fransiskanere i Den svenske kirkens tredje orden, FTO, være med og bidra.

Underveis i vandringen er det lagt inn stoppesteder i det landskapet vi vandrer i, som ber om vår undring og beundring. Ved Åsekjær vil Adrian Røed Østby holde et innlegg. Han er aktivt engasjert av natur, og ser også naturen i et større perspektiv.

Å være underveis med mange denne søndagen håper vi kan gi inspirasjon til omsorg for vårt felles hjem – jorda!

KRISTIN BAKKEVIG, Berg menighet og pilegrimsutvalget